

Студијски програм : МАС Екологија и заштита природе		
Назив предмета: Унете и инвазивне врсте животиња		
Наставник/наставници: Младен Хорватовић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ:7		
Услов:–		
Циљ предмета Циљ предмета је упознавање студената са најчешћим, најраспрострањенијим и најопаснијим алохтоним и инвазивним врстама на подручју Републике Србије и региона, као и Европе и света. Упознавање са њиховом биологијом и екологијом, путевима уношења и ширења, утицајем и опасностима по аутохтону фауну, екосистеме, човека и економију, као и могућностима контроле, сузбијања и потенцијалним коришћењем у биолошкој борби против других инвазивних или штетних врста. Детаљно упознавање са алохтоним и инвазивним врстама у градској средини и ближем човековом окружењу.		
Исход предмета Након успешно реализованих предиспитних и испитних обавеза студенти стичу теоријску и практичну знања о алохтоним и инвазивним врстама бескичмењака и кичмењака на подручју Србије, Европе и света, као и о путевима њихове интродукције, опасности коју представљају за аутохтону фауну, екосистеме, човека и економију. Такође, стичу знања о алохтоним и инвазивним врстама у градској средини и ближем човековом окружењу. Студенти стичу актуелна знања о могућностима њихове контроле, сузбијања и коришћења као видом биолошке борбе.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Аутохтоне врсте, ендемизам, алохтоне и инвазивне врсте, појмови, терминологија, значај; Биолошке инвазије; Негативан и позитиван утицај надруге врсте, екосистеме, човека и економију; Начини уношења и ширење алохтоних врста, вектори; Локално алохтоне врсте у екосистему; Алохтони гени; Инвазивни потенцијал алохтоних врста; Инвазивне врсте; Најопасније инвазивне врсте животиња у свету и Европи; Алохтони и инвазивни бескичмењаци; Алохтони и инвазивни кичмењаци; Алохтоне и инвазивне врсте у човековом окружењу; Сузбијање и контрола инвазивних врста и перспективе. <i>Практична настава:</i> Аутохтоне и алохтоне врсте, ендемизам, инвазивност врста - примери; Примери биолошких инвазија; Екосистеме и алохтоне врсте; Локално алохтоне врсте; Нивои инвазивности и алохтони гени; Потенцијал и деловање инвазивних врста; Модели и предикције ширења инвазивних врста; Алохтони и инвазивни бескичмењаци и кичмењаци; Примери најопаснијих инвазивних врста животиња у Европи и свету; Примери најопаснијих инвазивних врста животиња у Републици Србији и региону; Примери алохтоних врста у човековом окружењу; Утицај инвазивних врста у човековом окружењу - примери.		
Литература DAISIE. 2016. Handbook of alien species in Europe, Invading Nature 3. Springer, Berlin. European Guidelines on Protected Areas and Invasive Alien Species. 2013. Council of Europe, Strasbourg, Regional Parks Agency - Lazio Region, Rome. Piria M, Simonović P, Kalogianni E et al. 2017. Alien freshwater fish species in the Balkans - Vectors and pathways of introduction. Fish and Fisheries. 19(1):138-169. Хорватовић М, Бајић А. Унете и инвазивне врсте животиња - изводи са предавања (није публикувано).		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2+1+5
Методe извођења наставе Теоријска предавања. Лабораторијске вежбе интерактивно уз дискусију на задате теме, уз коришћење препарата и фиксираног материјала у лабораторијском раду. Семинари. Консултације са студентима.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
семинар	40		